

5 november 2024

KENNISMAKINGSOVERLEG DIENSTEN VOOR GEZINSZORG & GGZ EMERGO

VERWELKOMING

- ▶ Samenwerking tussen verschillende diensten voor gezinszorg en GGZ Emergo omwille van groeiende complexiteit van aanvragen binnen beide sectoren
- ▶ Nood om elkaar(s werking) (beter) te leren kennen
- ▶ Na afloop: tevredenheidsbevraging (wordt digitaal bezorgd)

PROGRAMMA

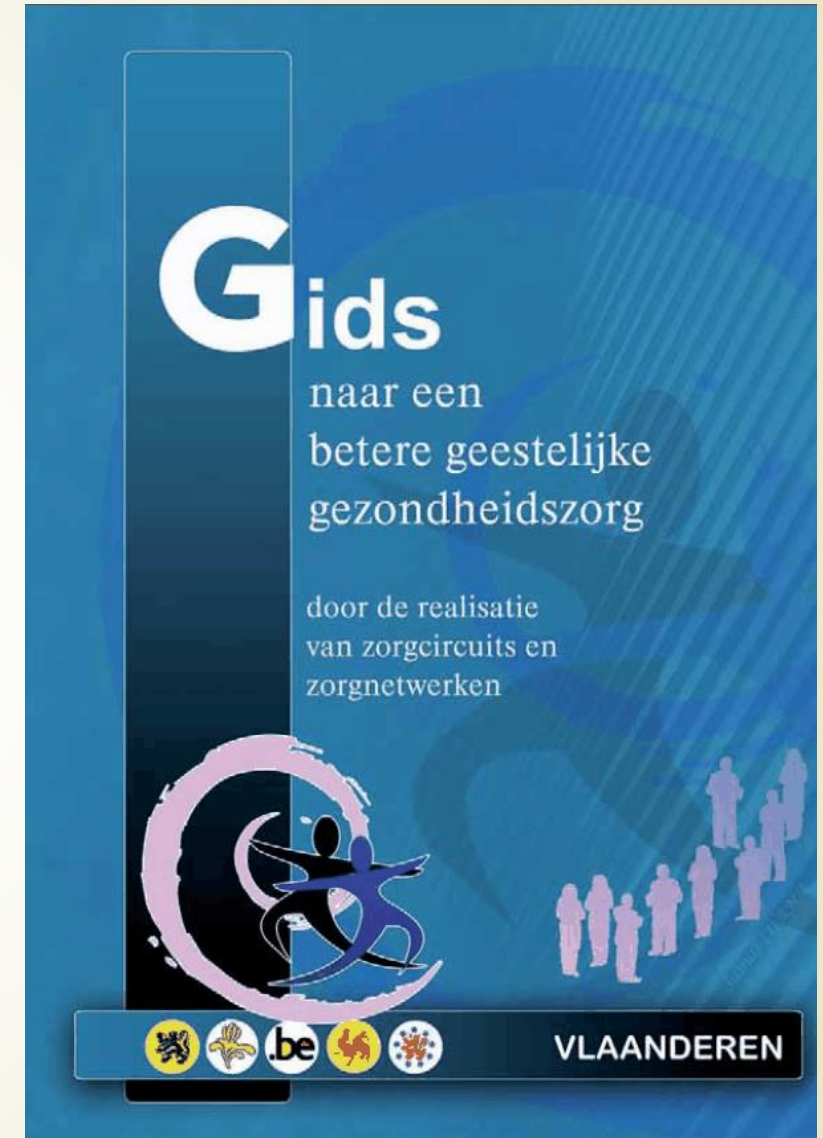
- Plenaire sessie (13u 30 – 15u15)
 - Verwelkoming
 - Toelichting GGZ Emergo
 - Toelichting Diensten voor Gezinszorg
- Uitwisseling per regio (15u30 – 16u30)
 - Kennismakingsronde
 - Ervaringen uitwisselen
- Netwerkreceptie (16u30 – 17u)

TOELICHTING GGZ EMERGO

2010: Art. 107 ziekenhuizen bouwen bedden af t.v.v. “mobiele teams”

- Oproep van de overheid tot het uitbouwen van GGZ netwerken, waarin vijf verschillende zorgfuncties vormgegeven worden.
- Vanuit de vaststelling dat er nergens in Europa méér psychiatrische ziekenhuisbedden zijn.
- Bedoeling is om volop in te zetten op psychiatrische begeleiding en behandeling thuis, stabiliserend en opnamevoorkomend werken, opnames korter maken, herstelondersteunend werken.
- Opstart mobiele teams

EMERGO

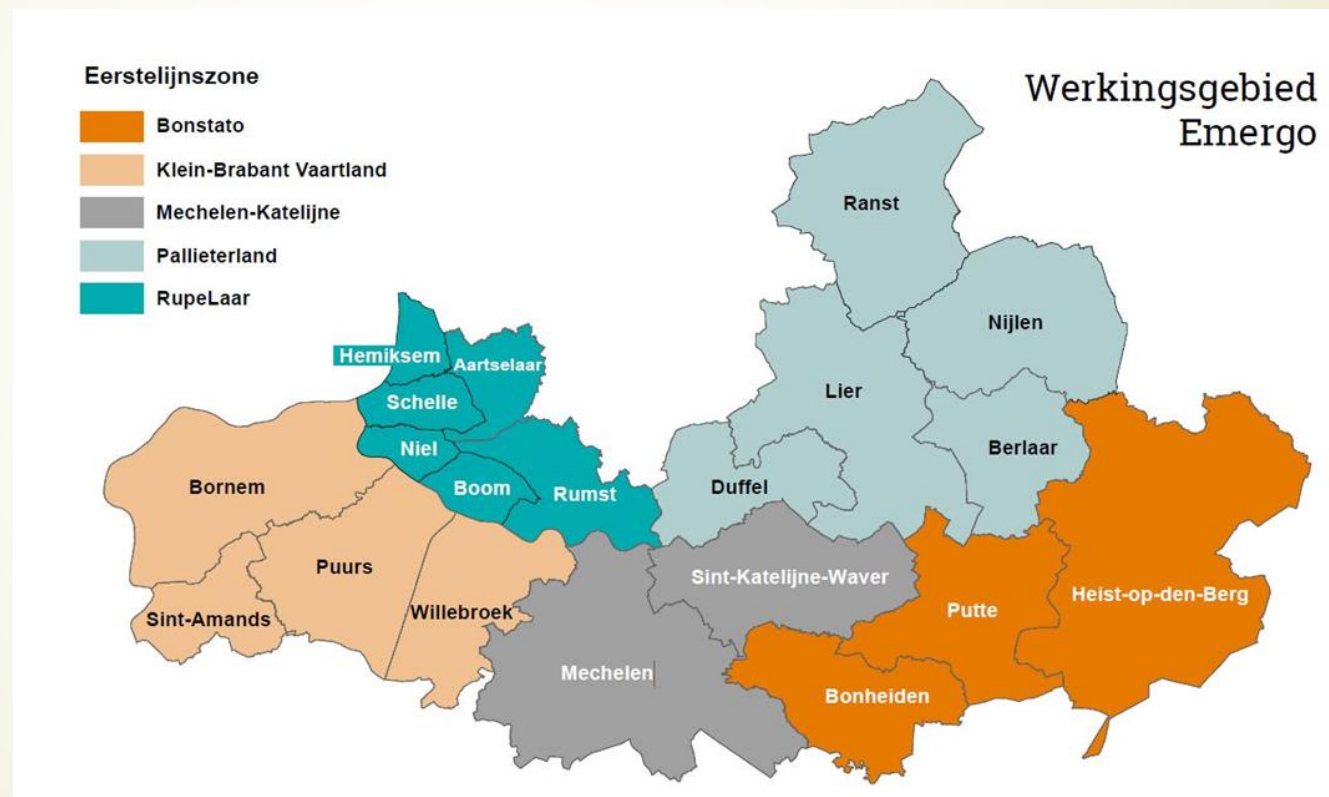

- ▶ Netwerk Emergo verenigt partners in (geestelijke gezondheids-)zorg, welzijn, en andere sectoren uit de samenleving, samen met ervaringsdeskundigen en naasten, om het zorgaanbod en dienstverlening in de regio bij te sturen.
- ▶ Dit gebeurt op basis van vijf functies:
 - ▶ Functie 1: Activiteiten rond preventie, promotie van de ggz, vroegdetectie, screening en diagnosestelling
 - ▶ Functie 2: Mobiele intensieve behandeling
 - ▶ Functie 3: Rehabilitatie in functie van herstel en sociale inclusie
 - ▶ Functie 4: Intensieve residentiële behandeling
 - ▶ Functie 5: Woonvormen waar zorg geboden wordt, indien het thuismilieu of het thuisvervangende milieu hiertoe niet in staat is

PARTNERS

WERKINGSGEBIED

HERSTELONDERSTEUNENDE ZORG

- 'Rehabilitatie' verbindt zich met cliëntenverenigingen die verandering vragen: 'herstel' als proces van persoonlijke groei en sterker worden.
- Focus op verbeteren en/of behoud van kwaliteit van leven.
- Ervaringskennis als evenwaardige bron van kennis: inzet van ervaringsdeskundigheid in de zorg.
- Aandacht voor kwetsbaarheid én kracht: de hele mens zien.
- Erkenning voor eigen ervaringen en leerproces (met 'vallen en opstaan').
- Empowerment: krachtgericht, versterkend werken.
- Participatie, inclusie, kwartiermaken.

VORMEN VAN HERSTEL

- ▶ Persoonlijk herstel: terug grip krijgen op het leven, zingeving vinden, negatieve ervaringen begrijpen, verwerken en aanvaarden, veerkracht opbouwen en zelfvertrouwen vergroten, krachten in jezelf en jouw omgeving benutten om aan een toekomst te werken.
- ▶ Klinisch herstel: ziekteverschijnselen zijn in steeds mindere mate aanwezig.
- ▶ Functioneel herstel: herstel van functies die door de ziekte aangetast zijn, vb. zelfzorg, overzicht houden, plannen, jezelf motiveren,... nodig om verantwoordelijkheid te kunnen nemen en zelf regie te voeren over je leven.
- ▶ Sociaal/maatschappelijk herstel: terug rollen en zinvolle activiteiten opnemen.

Samen werken om warme en respectvolle zorg te bieden aan mensen met een psychische kwetsbaarheid

- ▶ Vermaatschappelijking van zorg vraagt erg veel van thuiszorgdiensten, thuisverpleegkundigen, huisartsen, besturen, sociale verhuurders, etc.
- ▶ Zorg-teams rond de patiënt zijn samengesteld uit mensen die vanuit verschillende werkingen contact hebben met de patiënt.
- ▶ Korte lijnen tussen al deze "spelers" zijn dus erg belangrijk.
- ▶ Overleg bij de patiënt thuis en mét de patiënt is vaak noodzakelijk.
- ▶ De uitdaging is dus ook overleg mogelijk te maken tussen de mensen die de patiënt echt kennen. De gezinshelpster zelf, de thuisverpleger zelf, de medewerker van het mobiele team zelf, iemand van de afdeling waar de patiënt vaak beroep op doet, ...
- ▶ Naast betrokkenen kunnen belangrijke ondersteuners en hulpbronnen zijn in het netwerk rond de cliënt.

HERSTELACADEMIE

- ▶ Leer- en groeiplek waar mensen samen kunnen ontdekken wat herstel betekent: verbondenheid, hoop, identiteit, zingeving, empowerment en meer
- ▶ Methodiek van co-creatie: evenwaardige samenwerking tussen professional en (familie-)ervaringsdeskundige
- ▶ <https://herstelacademie.be/regions/herstelacademie-mechelen/>
- ▶ Cursusaanbod: https://herstelacademie.be/cursussen/?course_region=524

-
- Mobiel crisisteam
 - Mobiel Herstelteam
 - Kairos: mobile ouderenteam

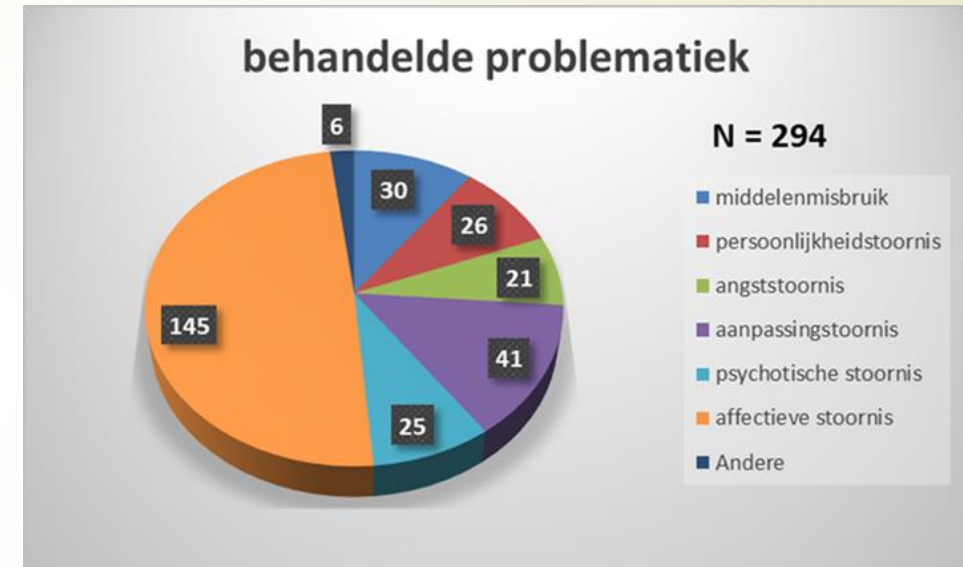

Mobiel Crisisteam Emergo (MCTE)

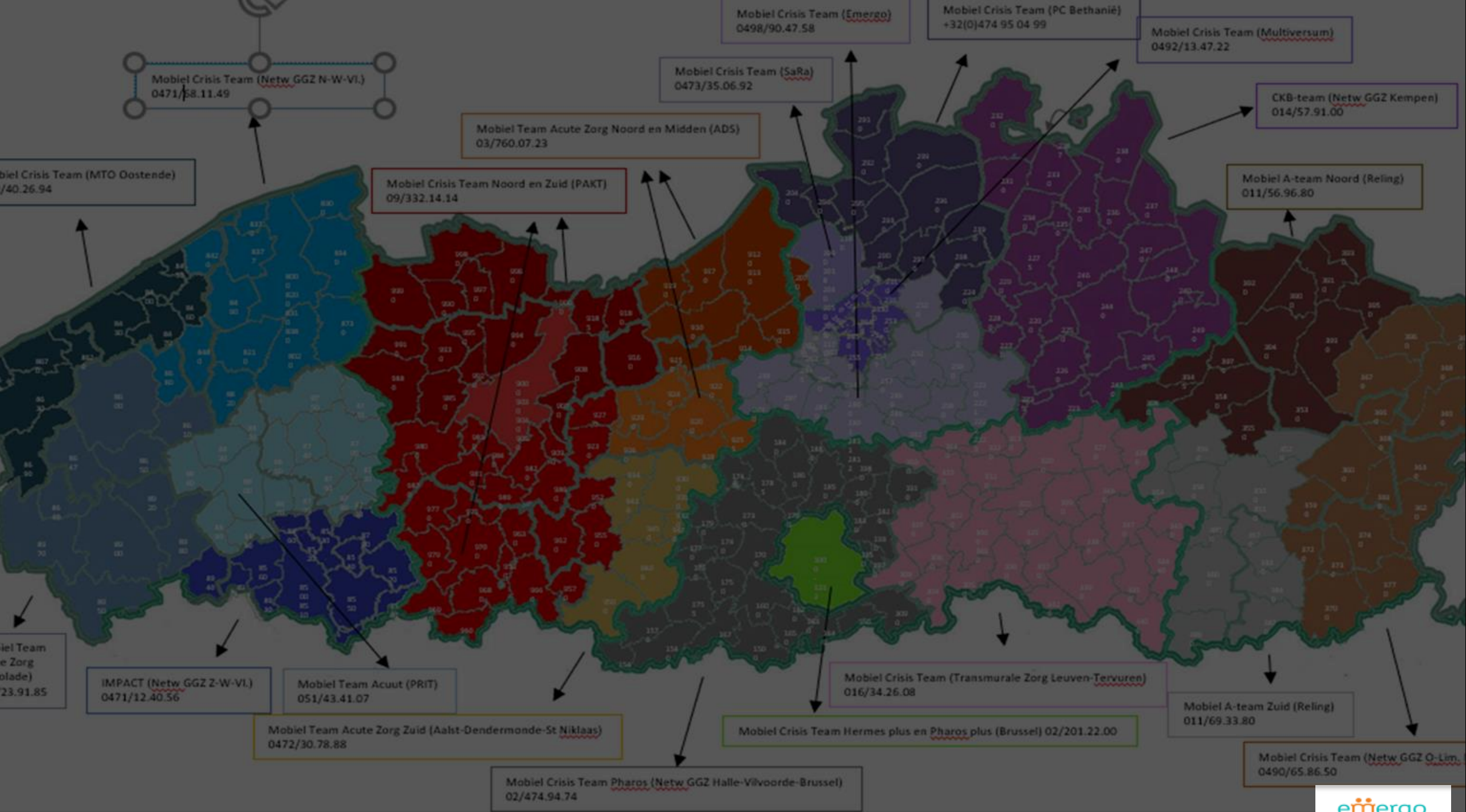
- Gestart in 2017
- Psychiatrische zorg in de thuissituatie, bij cliënten in acute psychische/psychiatrische nood
 - Vanaf 18 jaar, geen bovengrens voor leeftijd meer
- Team is multidisciplinair: psychiater, verpleegkundigen, (assistent)psychologen, ergotherapeuten, maatschappelijk werkers
 - 15 medewerkers
 - Begeleiding door groepje (2-4) medewerkers voor één patiënt.
 - Kernteam: Jan Hoerée, Dirk Opdebeeck, Kato De Ridder
- Kosteloos voor de patiënt

-
-
- ▶ Bereikbaar elke weekday tussen 8u en 20u
 - ▶ 0498 90 47 58
 - ▶ Aanmeldingen gebeuren telefonisch, bij voorkeur door een (huis)arts
 - ▶ Ifv opvolging, medische inschatting en medische verantwoordelijkheid
 - ▶ Artsen kunnen 24/7 aanmelden. Buiten de werkuren kan u de contactgegevens doorgeven van de patiënt en kan u aanvullende informatie doorgeven op mobiel.crisisteam.emergo@emmaus.be
 - ▶ Duur: maximum 6 weken
 - ▶ Ontslagbrief na elke begeleiding
 - ▶ Dezelfde brief voor patiënt, huisarts en CoZo, mits toestemming patiënt
 - ▶ Tevredenheidsenquête afgegeven tijdens het laatste gesprek, voor zowel patiënt als naasten.

- Affectieve stoornis (+/- 50%)
- Aanpassingsstoornis
- Middelenmisbruik
- Persoonlijkheidsstoornis
- Psychotische stoornis
- Angststoornis

	2020	2021	2022
#Aanmeldingen	541	567	781
#Inclusies	360	434	703

-
- ▶ Extra federale middelen; 9 FTE (2A + 2B)
 - ▶ Inclusie 65+
 - ▶ Aanklampende zorg

AANKLAMPENDE ZORG

- ▶ Project voor dak en thuislozen
 - ▶ Frequent overleg / afstemming
 - ▶ Begonnen met een consultfunctie op één vast moment in de daklozenopvang
 - ▶ Breder opengesteld voor het kansarmoedenetwerk en het kruispunt
 - ▶ Op dit moment: samenwerking met De Keeting en CAW om via afspraken een consult in te plannen wanneer het past voor de cliënt
- ▶ Samenwerking met Stad Mechelen
 - ▶ Overeenkomst: Laagdrempelig aanmeldingen via stad Mechelen ifv bewindvoering voorkomen van Crisissituaties

▶ Deelname aan kruispunten

- ▶ Mechelen-Katelijne reeds opgestart, binnenkort kruispunt Lier
- ▶ Eerste hulp bij psychische en psycho-sociale klachten: laagdrempelig aanspreekpunt
- ▶ Maakt wegwijs binnen welzijns- en GGZ-landschap
- ▶ In samenwerking met ELZ en lokale besturen
- ▶ kruispunten@netwerkemergo.be

PROJECTOPROEP 24/7 OUTREACHENDE URGENTIEPSYCHIATRIE

- ▶ Indienen projectvoorstel 16/9, vanaf goedkeuring gefaseerde opstart
- ▶ Doelgroep: ledere spoedeisende hulpverlening voor mensen met een vermoeden van acute psychiatrische problemen die een onmiddellijke interventie vereisen.
- ▶ In de eerste instantie gaan we ons toespitsen op de +18 jarige. Voor de -18jarige moeten er provinciale afspraken gemaakt worden.
- ▶ 3 taken:
 - ▶ triagefunctie
 - ▶ klinische evaluatie
 - ▶ observatiefunctie

PROJECTOPROEP 24/7 OUTREACHENDE URGENTIEPSYCHIATRIE

- ▶ Triagefunctie:
 - ▶ Coördinatie van patiënten in een psychiatrische urgentie
 - ▶ Inschatting maken of verdere observatie nodig is.
 - ▶ Outreach functie.
- ▶ Klinische evaluatie en observatie
 - ▶ De netwerken organiseren de mogelijkheid voor een klinische kortdurende evaluatie (maximum 4 uur) tijdens de urgentiefase én een iets langere periode van observatie van maximum 48 uur, voor mensen wiens crisissituatie onvoldoende is gestabiliseerd en waarbij een, al dan niet gedwongen, evaluatie/observatieperiode vooralsnog kan leiden tot een vrijwillige behandeling of een vrijwillige behandeling onder voorwaarden en voorkomen dat de cliënt gedwongen wordt opgenomen

MOBIEL HERSTELTEAM

- Gestart in 2016
- Aangesloten bij het team van psychiatrische thuiszorg dat begin 2000 kleinschalig was gestart. Team een combinatie van vlaamse en federale middelen
- Kernteam: dr. Stéphane Pirsoul, Ericia De Meyer, Sylvie De Vuysere, Roel Storms
- Doelstelling behandeling/begeleiding van EPA cliënten
- Bereikbaarheid : weekdays tussen 8.00u en 17.00u

Eerstelijnszones:

ELZ RupeLaar
ELZ Klein-Brabant Vaartland
ELZ Pallieterland
ELZ Bonstato
ELZ Mechelen-Katelijne

Oostkant: 9 thuisbegeleiders

Westkant: 5 thuisbegeleiders

Centrumkant: 6 thuisbegeleiders

-
-
- ▶ Het MHT begeleidt/behandelt cliënten in de thuissituatie in hun zoektocht naar een kwaliteitsvol leven.
 - ▶ Het MHT werkt vanuit een herstelgerichte visie. Het MHT biedt ondersteuning op verschillende levensdomeinen (wonen, werken, vrije tijd...) met enerzijds de focus op het omgaan met kwetsbaarheid, anderzijds het versterken van persoonlijke groei en kwaliteiten.
 - ▶ De samenwerking met de andere partners uit het natuurlijke en professionele netwerk van de cliënt is een belangrijk aspect van de begeleiding.
 - ▶ Het MHT begeleidt/behandelt zolang het nodig is en is kosteloos voor de cliënt.

-
-
- ▶ De begeleider werkt in een team. Dit maakt dat in crisissituaties, bij afwezigheden van de vaste begeleider, ook andere begeleiders kunnen langskomen.
 - ▶ Niet alleen bij crisismomenten vindt er teamoverleg plaats (factmethodiek). Ook op vaste basis (+/- jaarlijks) wordt het herstelproces besproken. Dit begeleidingsoverleg wordt op voorhand voorbereid met de thuisbegeleiders, waarbij er samen de doelen en veranderingen op de verschillende levensdomeinen wordt geevalueerd. Het begeleidingsoverleg vindt plaats thuis, samen met de thuisbegeleider, eventueel een naastbetrokkene naar eigen keuze, dr. Pirsoul en de psychologe van het team.
 - ▶ De cliënt kiest zelf vrij huisarts en behandelende psychiater. (regelmatige consultaties)
 - ▶ Inzet van ervaringsdeskundigen (2)

-
-
- ▶ Extra federale middelen; 9 FTE (2A + 2B)
 - ▶ Inclusie 65+ (zowel personen die privé wonen als personen die wonen in een WZC)
 - ▶ Aanklampende zorg
 - ▶ Netwerktafels
 - ▶ depot poli

DEPOT POLI

- ▶ Samenwerking MHT en het Wit Gele Kruis.
- ▶ Doelstelling: Binnen de eerstelijnszone langwerkende medicatie toedienen.
- ▶ Functioneel Mechelen/Lier

KAIROS: MOBIEL TEAM OUDEREN

- Opgestart april 2023
- Ouderen die naast een cognitieve stoornis ook kampen met een psychische kwetsbaarheid
- Dit specifieke onderdeel van onze mobiele werking vertrekt vanuit de afdeling Sophia 3
- Psychiater: dr. De Ketelaere
- Psycholoog: Mish Dierckxsens
- Kairos richt zich tot ouderen (60+) of mensen met jong dementie
 - met een cognitieve stoornis
 - én een psychiatrische problematiek of gedragsproblemen
 - én die thuis of in een WZC wonen.

-
-
- ▶ De aanmelding gebeurt bij voorkeur door de huisarts, maar elke professionele hulpverlener mag ons contacteren met een hulpvraag.
 - ▶ Dit kan per telefoon op het nummer 0477/64.21.65 of per mail via kairos@emmaus.be
 - ▶ Ons gespecialiseerde aanbod geldt zowel binnen de mobiele crisiswerking als de mobiele herstelwerking. Aanmeldingen kunnen ook via het MCTE en het MHT
 - ▶ Bereikbaar op weekdays van 9u tot 17u, op woensdagen tot 12u.
 - ▶ Kosteloos voor de patiënt

CONVENTIE PSYCHOLOGISCHE ZORG IN DE EERSTE LIJN

Lokale coördinator

Bart Jansen

bart.jansen@netwerkemergo.be

0470 70 33 37

-
-
- Nieuwe RIZIV-conventie: lopende tot eind 2026
 - Groepsaanbod en individueel aanbod: lichte tot matige klachten
 - Preventie: Gemeenschapsgericht groepsaanbod
 - Lichte klachten: Eerstelijnspsychologische zorg (max. 8 individuele sessies)
 - Matige klachten: Psychologische behandeling (max. 20 individuele sessies)
 - Eerste gesprek: gratis (geen remgeld vereist)
 - Hierna:
 - Groepssessie: 2,5 euro
 - Individuele sessie: 11 euro (of 4 euro bij verhoogde tegemoetkoming)

PRIORITAIRE DOELGROEPEN

- ▶ Perinatale Mentale Gezondheid en Infant Mental Health
- ▶ Personen in transitieleeftijd
- ▶ Ouderen
- ▶ Laagdrempelige, toegankelijke, buurtgerichte zorg via vindplaatsen: buurthuizen, lokale dienstencentra, WZC, Overkop-huizen, hogescholen, AZ,
- ▶ Focus op groepsgsprogrammas's
- ▶ Via Public Mental Health principe: gezamenlijke verantwoordelijkheid voor populatie in de regio

AANBOD

- www.psychologischezorg-pa.be
- <https://www.netwerkemergo.be/lijt-eerstelijnspsychologen/>
- <https://www.netwerkemergo.be/groepsaanbod/>
- <https://www.netwerkemergo.be/buurtgerichte-zorg-en-outreach/>
- <https://pangg0-18.be/lijt-zorgaanbieders/>
- <https://pangg0-18.be/groepsaanbod/>

BELANGRIJK IN DEZE CONVENTIE

- Inzetten op groepsaanbod om zoveel mogelijk burgers te bereiken
- Inzetten op vindplaatsgericht werken als methodiek

ANDERE (ONDERSTEUNENDE) OPDRACHTEN

- ▶ zijn gericht op het ondersteunen van eerste lijnsactoren door een geconventioneerd klinisch psycholoog/orthopedagoog
- ▶ afstemmen met, ondersteunen van een vindplaats (bv overleg met huisarts)
- ▶ Kennis- en expertisedeling met eerstelijnsactoren (bv intervisie, vorming)
- ▶ Co-consult met een arts

DIENSTEN VOOR GEZINSZORG

AANWEZIGE DIENSTEN VOOR GEZINSZORG

Ferm
thuiszorg

DOEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

- ▶ Zorg en ondersteuning binnen het gezin, gericht op dagelijkse activiteiten en welzijn:
 - ▶ Hulp bij koken, schoonmaken, boodschappen
 - ▶ Persoonlijke verzorging
 - ▶ Emotionele en psychosociale ondersteuning
 - ▶ Preventieve signalering van problemen (dementie, vereenzaming, mis(be)handeling)

GEZINSZORG IS ER VOOR IEDEREEN

- ▶ Van jong tot oud, op elk moment dat het nodig is
- ▶ Doelgroep
Personen met een zorg- en ondersteuningsvraag, én hun mantelzorgers, doorheen alle levensfases:
 - ▶ Kraamzorg: Ondersteuning vanaf de geboorte
 - ▶ Problematische opvoedingssituaties: Hulp bij opvoedingsuitdagingen
 - ▶ Psychische kwetsbaarheid: Steun op maat
 - ▶ Mensen met een handicap: Bevordering van onafhankelijkheid
 - ▶ Na ziekenhuisopname: Herstel en revalidatie thuis
 - ▶ Verminderde zelfredzaamheid door ouderdom: Behoud van zelfstandigheid
 - ▶ Palliatieve zorg: Ondersteuning in de laatste levensfase

CIJFERS

Onze aantallen voor werkingsdomein GGZ
Emergo (indicatie!)

- 1 120 basismedewerkers actief
- 11 360 geholpen cliënten
- 1 056 098 uren (!) hulp / jaar

ONZE TROEVEN

- Lokale zorg: Flexibele zorg op maat, gebaseerd op de noden van de cliënt
- Dringend hulp nodig? Dienst voor gezinszorg kan snel opstarten binnen 48 uur (acute zorg)!
- Zowel voor langere als kortere periodes mogelijk, laagdrempelig
- Betaalbaar: berekend op basis van inkomen en eventuele invaliditeit
- Samenwerking met andere diensten / disciplines

SOORTEN DIENSTVERLENINGEN

Naast reguliere zorg, bieden diensten gezinszorg ook nog andere dienstverleningen aan:

- Nachtzorg
- Weekendzorg
- Kraamzorg
- Karweidienst
- Oppas
- Dagopvang
- Acute Zorg
- ...

Gezinszorg is niet hetzelfde als dienstencheques !

GEZINSZORG IS GERICHT NAAR

- Persoonlijke verzorging
 - Dagelijks lichaamszorg en meer specifieke zorg
 - Helpen bij bewegen en verplaatsing
- Emotionele en psychosociale ondersteuning
 - Hulp bij administratie
 - Signaalfunctie
- Huishoudelijke taken
 - Maaltijden en voeding
 - Dagelijks onderhoud in functie van een gezonde woonomgeving en hygiëne

DOELSTELLINGEN

- ▶ Voorkomen (preventie, veiligheidsproblemen, voorkomen schending integriteit,...)
- ▶ Behouden (Voorkomen van erger: ondersteunen therapietrouw bij psychose, behouden veilige omgeving voor personen met dementie,...)
- ▶ Ontwikkelen (bijvoorbeeld bij mensen met meervoudige beperking, aanleren van organisatie van het huishouden)
- ▶ Herstellen (na ziekenhuisontslag, nazorg bij (middelen) verslaving,...)

ONZE STERKTES

- ▶ nauwe (vertrouwens)band met klant, want vele uren zorg in huis...
- ▶ Ondersteuning van mantelzorger(s)
- ▶ observatie en signalisatie –functie!
o.a. vroegdetectie, niet –pluis gevoel, ...

UITDAGINGEN / NODEN

- ▶ Wijziging van doelgroepen die beroep doen op diensten voor gezinszorg
- ▶ Ondersteuning van verzorgenden door opleiding en intervisie om o.a. draagkracht te verhogen
- ▶ Kwaliteit van zorg verzekeren door:
 - ▶ Versterken draagkracht medewerkers
 - ▶ Voor een kwaliteitsvolle, geïntegreerde zorg is samenwerking nodig

NU IS HET AAN JULLIE ...

OPDELING PER WERKINGSREGIO

- ▶ ELZ RupeLaar
- ▶ ELZ Klein Brabant – Vaartland
- ▶ ELZ MeKa
- ▶ ELZ Pallieterland
- ▶ ELZ Bonstato

PAUZE

OPDELING PER WERKINGSREGIO

- ▶ ELZ RupeLaar
- ▶ ELZ Klein Brabant – Vaartland
- ▶ ELZ MeKa
- ▶ ELZ Pallieterland
- ▶ ELZ Bonstato